

Održavanje nastave: utorak, 13'15 – 14'45, prostorija Fond 2

Nositelj: dr. sc. Helena Tomas, red. prof.

Izvođači nastave: dr. Marina Milićević Bradač, red. prof; dr. Marcel Burić, doc.

Bodovi: 5 ECTS

Jezik: hrvatski

Trajanje: jedan semestar: **1. semestar diplomskog studija**

Status: obvezni

Oblik nastave: seminar

Uvjeti za upis kolegija: nema

Cilj: Brončanodobna je Egeida bila kolijevkom europskih civilizacija pa je njeno poznavanje ključno za razumijevanje mnogih kasnijih tekovina, pogotovo grčke civilizacije koja je na diplomskome studiju zastupljena brojnim kolegijima. Studenti trećega semestra dodiplomskoga studija slušali su kolegij Osnove egejske arheologije u kojemu su predstavljene osnovne spoznaje o trima egejskim brončanodobnim civilizacijama: kikaladskoj, minojskoj i mikenskoj. U kolegiju Egejska arheologija pojedini su aspekti ovih civilizacija podrobnije obrađeni, a zatim su one stavljene u kontekst ostalih brončanodobnih zbivanja na području srednjega i istočnoga Mediterana. Poseban je naglasak stavljen na pomorsku trgovinu Mediteranom, pa onda i na dokaze povezanosti Egeide sa susjednim područjima.

Uloga kolegija u ukupnom kurikulumu: smjestiti usvojena znanja u širi geografski i kulturni kontekst, te prepoznavati različite tragove ljudske aktivnosti; moći prikupiti i interpretirati arheološke podatke referirajući se na aktualne spoznaje i teorije; kritički se osvrnuti na kronološki i tipološki položaj određene građe unutar postojećih kronologija i tipologija. ; argumentirati svoje stavove i iznijeti kritičko mišljenje o postojećim spoznajama na osnovi stečenog znanja.

Korištene metode: Predstavljanje i analiziranje gradiva uz slikovni materijal (LCD projektor) te poticanje diskusije tijekom predavanja među samim studentima.

Sadržaj kolegija:

1. Uvod o mikenskom dobu, pregled kronologije i pregled događaja prije KH IIIB perioda.
2. Zbivanja prije KH IIIB: pad Tebe, promjena dinastije u Mikeni, kontakti s Malom Azijom.
3. Hetitski arhivi kao izvor za zbivanja u 14. i 13.st.pne.
4. Mops i odrazi „Trojanskog rata“
5. KH III B2 razdoblje: uzbuna u Grčkoj.
6. Razaranje palača i zbivanja na Kreti u isto vrijeme.
7. Posljedice pada palača i Narodi s mora.
8. Odrazi mikenske civilizacije u klasičnoj Grčkoj: primjer božanskih likova 1
9. Odnos Egeide s Egiptom.
10. Odnos Egeide sa Sicilijom, Sardinijom i Iberskim poluotokom. (Marcel Burić)
11. Odnos Egeide s Apeninskim poluotokom.(Marcel Burić)
12. Odnos Egeide sa Sardinijom i Iberskim poluotokom.(Marcel Burić)
13. Odnos Egeide s Balkanskim poluotokom, srednjom i sjevernom Europom. (Marcel Burić)
14. Odnos Egeide s istočnom jadranskom obalom i njezinim zaleđem.(Marcel Burić)
15. Zaključna razmatranja o brončanodobnim zbivanjima u srednjem i istočnom Sredozemlju. (Marcel Burić)

Ishodi učenja: objasniti moguće uzroke i mehanizme kulturnih i civilizacijskih promjena; objasniti različite tehnološke, kulturne, socijalne, duhovne i krajobrazne procese koji utječu na razvoj određene zajednice na određenom području kroz sva arheološka razdoblja;

korištenje stranim jezikom u izradi znanstvenog i stručnog rada; moći prezentirati stručne podatke znanstvenoj zajednici i široj javnosti, moći napisati i objaviti znanstveno i stručno djelo.

Metode ocjenjivanja: pismeni ispit

Obvezna literatura:

1. E. Cline (ur.), *The Oxford Handbook of the Bronze Age Aegean (ca. 3000–1000 BC)*, Oxford, 2010.
2. Robert Laffineur & Emanuele Greco: *EMPORIA. Aegeans in the Central and Eastern Mediterranean. Proceedings of the 10th International Aegean Conference / 10e Rencontre égéenne internationale*, Italian School of Archaeology in Athens, 14-18 April 2004, Liège, 2005.
3. Robert Laffineur & Lucien Basch (ur.): *THALASSA. L'Egée préhistorique et la mer. Actes de la 3e Rencontre égéenne internationale de l'Université de Liège, Station de recherches sous-marines et océanographiques*, Calvi, Corse, 23-25 avril 1990, Liège, 1991.
4. H. Tomas, *Prapovijesni Kikladi. Kulture ranoga brončanog doba na kikladskome otočju u Grčkoj*, Zagreb, 2016.

Dopunska literatura:

1. Ioanna Galanaki, Helena Tomas, Yannis Galanakis & Robert Laffineur (ur.): *BETWEEN THE AEGEAN AND BALTIC SEAS. PREHISTORY ACROSS BORDERS. Proceedings of the International Conference, Bronze and Early Iron Age Interconnections and Contemporary Developments between the Aegean and the Regions of the Balkan Peninsula, Central and Northern Europe*, University of Zagreb, 11-14 April 2005, Liège, 2007